

Og Balletten! Den Bournonvilleske Ballet var tilvisse et skønt og nationalt Kunstværk, det har det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode) fuldkommen Ret i, men den Bournonvilleske Ballet har ikke siden Mesterens Død i et eneste Værk fundet en blot nogenlunde værdig Fortsættelse. De to nye Balletter, som ere paa denne Sæsons Repertoire: „Den lille Havfrue“ og „Askepøt“ vilde i enhver Henseende være bedre paa deres Plads paa Udlandets store Varietéscener end i det danske Skuespilhus, og paa Iscenesættelsen og paa Udstyret af disse Misforstaaelser ofres der svimlende Summer, medens et Skuespil af Helligtrekongers Aftens Mesterrang spilles i en Dekoration, hvis Fattigdom og Lurvethed trodser enhver Beskrivelse. Om pietetsfuld Værnen af de Bournonvilleske Balletter bør man i det hele taget ikke tale for højt. Ifølge Sagens Natur kunne de kun bevares gennem selve Fremførelsen og den derigenem skabte mundtlige Tradition, og ser man dem nu, vil man neppe kunne genkende dem — ikke blot fordi den Sum af mimisk-plastisk Talent, hvormed de bæres frem, er saa overordentlig forringet, men mest paa Grund af alle de vilkaarlige Forandringer og Lemlæstelser, man har ladet dem undergaa. Som Balletten nu præsenteres af det kgl. Teater, burde den efter min Mening reduceres til at være det Supplement, som den er alle andre Steder i Verden, og jeg bekender, at jeg ikke kan indrømme dens nuværende Eksistensberettigelse som selvstændig Kunstart. Men at sige dette er vel en Helligbrøde i et Land, hvor Ballethysterien har svunget sig op til den Højde, at man nu — uden at der gøres Indsigelse — paa offentlige Pladser lader opstille Statuer og Æresbrønde for Ballettens unge Skønheder.

Man vil maaske gøre gældende, at det er Opera og Ballet, som for Tiden giv de største Indtægter. Men en statsunderstøttet Scene behøver ikke i første Række at regne med, hvad der skæpper i Kassen (Modsigelse) . . . jeg sagde i første Række, og det er til den værdige Opretholdelse af Skuespillet, den Kunstart, hvormed Nationalteatret staar og falder, at Staten yder sit Bidrag. Og desuden, naar Operaer og Balletter nu synes at have taget Têten i Publikums Interesse — mon en væsentlig medvirkende Aarsag dertil da ikke er den, at der fra Ledelsens Side altid udvises en høj Grad af Rundhaandethed overfor Indstuderinger eller Nyindstuderinger af Operaer og Ballet? Alene „Den lille Havfrue“s Iscenesættelsesudgifter vare ifølge Teatrets

Oversigt oppe paa 68,724 Kr. Det vilde ikke alene være passende, det vilde ogsaa være klogt at lade noget af al denne Herlighed komme Skuespillet til gode, der nu — særlig for de klassiske Stykkers Vedkommende — ofte møder i de rene Laser. Men hvad der fremfor noget og særlig i denne Sæson har svækket Interessen for Skuespillet, er selve Repertoiret og Beskaffenheden af de opførte Stykker.

Regulativet fastsætter som Teatrets Opgave uden Ensidedighed at opføre de bedste dramatiske Arbejder saavel af ældre som af yngre, navnlig danske Forfattere. Men jeg spørger: Giver et Tilbageblik paa Teatrets Nyheder gennem den sidste halve Snes Aar ikke Indtryk af den allerkraftigste Ensidedighed? Og for at nævne de sidste Nyheder: høre „Drømmen“ og „Kongemagt“ efter Direktionens Skøn virkelig til det bedste i deres Art, og var der for deres Skyld Anledning til at fravige det Anciennetetsprincip, som man ellers ynder at bruge som Medusaskjold overfor selv meget fremragende Forfattere? Jeg vægrer mig ved at tro, at disse ganske værdiløse Arbejder — lige saalidt som den udenlandske Import fra i Aar: „Penelope“ og „Koncerten“ — skulde være det typiske Udtryk for Teaterledelsens litterære Smag. Men jeg forstaar ikke, at Teaterledelsen ikke indser, at der rundt omkring er Længsel efter en friere Horisont, en højere Luft i Skuespillet, efter Fremstillinger af større Skæbner og Skikkelser — at Fantasiens og Skønhedstrangen ikke stadig kan nøjes med Dagliglivets graat-i-graat malede Billeder, men ogsaa afvekslingsvis maa kræve den stærkt bevægede Handling, de brogede Optrin, Versets lyriske Pragt, hele det poetiske Festpræg. Karakteristisk for Teaterledelsen, den nuværende som den foregaaende, er ogsaa dens Forhold til det klassiske Drama, dens Mangel paa Initiativ. Shakespeare, Oehlenschläger, til Nød Schiller (af hvem der i de sidste 75 Aar er spillet to Arbejder) — dermed er Kredsen sluttet een Gang for alle. Det falder ikke Teaterledelsen ind at gøre et Forsøg med Kleist, som ikke hos os er spillet siden 1828, og i hvem manglede den største Dramatiker næst Shakespeare. Eller Grillparzer eller Hebbel, af hvilke ingen har haft Foretræde paa det kgl. Teater. Vil det kgl. Teater vedblivende betragtes som en Kulturanstalt, kan det ikke i Længden stænge Døren for de Dramaets Heroer, hvis Ry og Magt er i stadig Stigen hele den øvrige Verden over.

Med en maaske noget for tydelig Malice meddeler Direktionen Rigsdagen, at man